

10. szám.

Május 16-kán 1863.

Hetedik évi folyam.

NÖVILÁG.

OLVASTYAP

A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

SZERKESZTŐ

FŐMUNKATÁRS:

VAJDA JÁNOS.

BAJZA JENŐ.

Szerkesztői szállás: Lipót- s mészáros-utca sarkán 2-ik szám, 2-ik emelet, 19-ik ajtó.

Kiadó-hivatal: Pesten, egyetem-utca 4-ik szám.

Előfizetési föltételek:

Vidékre postán küldve, vagy helyben hához hordatva:

Három negyedévre (april—december)	4 ft. 50 kr.
Félévre (april—september)	3 „ — „
Negyed évre (april—junius)	1 „ 50 „

Tíz példányra egy ingyenpéldány.

Az előfizetési pénzek bérmentett levelekben, ha lehetséges, a régi czimszelvevények beküldésével alóírt kiadó-hivatalba (egyetem-utca 4-ik szám) kéretnek intézteni.

Januártól kezdve a lap teljes számaival már nem rendelkezhetvén, azon t. előfizetőinknek, kik lapunkat mindamellet is a jelzett hótól kezdve kívánnák birni, beküldött előfizetésökért csak a 3-ik szám kivételével szolgálhatunk.

A „Növilág“ kiadó-hivatala.

* (Elveszett lán gelmék.) A „Független“-nek írják Debreczenből, hogy az ott bankóhamisításért fogva tartott Incze József, fogságában kokuszdióhéjból egy mindenkitől csodált remek kelyhet faragott, melyen „A Hunyady-ház diadalünnepe“ czimű ismert kép van, mint basrelief kivésve. Van több apró szobormű ismétvénye is — mindegyik nem közönséges genius nyomát viseli magán.

* (Buda Sándor) egykori országgyűlési képviselő ellen, ki most külföldön tartózkodik, közelebb a bécsi lapokban, bankóhamisítás miatt nyomozó-levél foglaltatván, erre a „Korunk“ bukaresti levelezője következő megjegyzést tesz: „Nagy sensatiót okozott itt a bécsi lapok azon tudósítása, hogy volt olasz kir. őrnagy Buda Sándor, mint bankjegyhamisító nyomozó levéllel kerestetik. Ő nemrég jött vissza Olaszországból és itt egész visszavonultságban élt. Hozott volt magával illető helyről igazoló bizonyítványt azon gyanúsítások ellenében, mintha itt a volt magyar comité pénzéből élt

volna. E gyanúsításoknak semmi valódi alapja nem is volt, itteni intelligens honfitársaink nevében ezt nyilvánosságra kell hoznom. Kik Buda Sándor urat tisztelték, okot e bizonyítvány vételére nem szolgáltattak.“

* (Lilla férje.) F. hó 1-jén temették el Komárommegyében, Hetényen, Végh Mihály esperest és hetényi ref. lelkészt. Elhunyt élete 85-dik, lelkészségének 58-ik, s esperessége 20-ik évében. Második neje Vajda Julia, a Csokonai által halhatatlanított Lilla vala, a ki néhány évvel ezelőtt költözött jobblétre.

* (Hollósy L.-né) Szabadkán, hol közelebb hangversenyzett, nagy lelkesedéssel fogadták. Fáklyászenét is rendeztek tiszteltére, melynél a fáklyavivők a város előkelő férfiai voltak. Szabadkán két hangversenyt rendezett; a második jövedelméből 85 forint a zenedének jutott. Szabadkáról az ünnepezt művész Bajára utazott.

VEGYES HIREK.

* (Reményiről) a genuai „Movimento“ m. hó 29-ki száma következőleg ír; „Hétfőn este ment végbe Velle és Reményi hangversenye a Carlo Felice színházban, melynek terme ez alkalomra zsufozásig megtelt. — Reményi a „Hugenották“ fölötti ábrándját elragadólag játszá, s a hallgatók hamar észrevették, hogy a jelenkor egyik legelső hegedűművészt látják maguk előtt. A leglelkesebb fölkljáltások- és tapsoknak vége-hossza nem volt. Hasonló tetszésben részesült a más két darab is, melyeket Reményi előadott és a közönség ismételtetni kívánt; — azonban, miután hegedűjén egy húr elszakadt, ezuttal eredmény nélkül. Holnap fogja második hangversenyét adni, mely mindenjó izlésűemberrenézve valódi öröm lesz“ stb.

* (Remény büntetés.) Mainzban a „Nürnberger Anzeiger“ szerkesztőjét a szürke-nének megsértése miatt kétévi javító-házi fogságra ítélték. Erre a „Vossische Ztg.“ azon gunyos megjegyzést teszi, hogy a mainziak, ugylátszik, csak azt nem akasztanák fel, a kit kezébe nem kapnak.

* (Hugo Viktor „1792“) czimű új regénye, mely közelebből fog megjelenni, azon nagy idők eseményeit a „Notre dame“ alakjában és a „Miserables“ terjedelmében tárgyalja.

— (Patti Londonban) f. hó 7-én lépett fel újra az olasz operában mint Amine (az „Alvajáró“-ban). Fogadtatása viharos volt, minden felvonás után hitták. — Ugylátszik, az angyali Patti ép oly nagy zajt üt az europai művészvilágban, mint hajdan az isteni Malibrán; legyen szerencséje tartósabb, és boldogsága zavartalanabb, mint volt a Malibrané!

* (III. Napoleon) a belga királyt szándékszik júniusban meglátogatni.

* (Victoria királynő) férje iránti nemes kegyeletében összegyűjtette a magas elhunyt minden beszédeit, valamint életének azon epizódjait, melyekben jelleme letükröződik. Egyűjtemény angol nyelven ily czim alatt jelent meg: „Albert herczeg, jelleme s beszédei.“ Valamint egész tartalma, úgy az előbeszéd is, mely életrajzi adatokat sorol elő, a királynő személyes felügyelete alatt készült. Ugyancsak a királynő kívánatára e mű francia nyelvre is lefordított, s e napokban jelent meg Levy párisi könyvkereskedőnél. A fordítmány eredeti előszóval van megdolva, a szelleműs Guizot tollából és Albert herczeg pompás aczélmetszvényű arczképével.

— Azon diszkönyvet, melyet II. Sándor czár, koronázása emlékére Párisban készítettett, Pétervárra szállították. Az illetők között már ki is van osztva. Nagy alakjára nézve minden eddigi hasonló munkát fölümül. 60—80 ívből áll, és tartalma francia nyelvű. A körjázi műmellékletek száma mintegy 30. A könyv kiállítása egy millió frankba került. Ebbe azonban az írói díj nincsen beszámítva.

— Wagner a „jövő zenéjével“ Moskauban nagy diadalt aratott. Gyémántos szelencékkel és koszorúkkal jutalmazák.

* (A lyoni circus) f. hó 5-ki előadása alkalmával Roeszler nevű erőművész, ki a circus boltozatán tett mutatványokat, a póznáról lehullt s a fővényen élettelenül maradt. Rögtöni orvosi segély eszmélre téríté és kórházba szállíták. Az esés által karja és lábai összetörttek, feje is tetemesen megsérült. A mint elvitték, folytatták az előadást, s az elhunyt nevének, ki hangosan zokogott, négyest kellett tánczolni.

* (Langiewicz érkezési hírére) Josephstadtban m. hó 28-án nagy tömeg gyűlt ki az indóházhoz. Langiewicz közép-termetű bajszatlan, szemüveget és polgári ruhat visel — s nagyon rosztul néz ki. A nélkül, hogy felpillantott volna, az ott váró kocsiba lépett s kíséző rendőre és egy elébe jött őrnagy társaságában a várba viték, hol két szobája van. Hír szerint egy tiszt kíséretében és előleges jelentés mellett néha kijárása is szabad. Különb — noha lakása, csinosan volna butorozva és a főutcára néz — ablakán rostély van, aajtaja előtt ör. Első este a jőzsefstadti lengyel helyőrségből sokan sereglettek ablaka alá, hogy hirneves honfitársukat megláthassák, de sikeretlenül.

* (Langiewicz) jelenleg nagyon szoros őrizett alatt van. Lakása földszinti szobában esik, melynek két utcái ablaka erős rostélylyal van ellátva. Éjjel ablaka alatt is őráll. Látogatást csak a felügyelő-tiszt engedélyével fogadhat el. Reggel 6 óraker egy katona kíséretében tesz sétát. Különb most folyamodott a császárhoz: legyen szabad becsületszavára Helvétiaiba kiköltöznie.

* (Langiewicz állítólagos szökése) iránt, saját kívánatára vizsgálat van folyamatban.

* Langiewicz, mint a „Donau-Ztg.“ írja, szökése előtti nap szakálát egészen leborotválta és azon ürügy alatt, hogy fekvés közben ajkát az eldölt gyertyával megégette, három hüvelyknyi fekete tapaszt ragasztott reá. Levétetvén a tapasz, kitünt, hogy semmi baja sincs. — Ha ez igaz, úgy mégis csak volt valami a szökési tervben.

⊙ (Pustovojtov k. a.) újabb közlemény szerint Prágából megint Bécsbe érkezett — onnan Párisba utazandó és a rendőrnisztől, még a közelebbi szigorú rendszabályok kiadatása előtt ígéretet kapott, miszerint Langiewicznek meg fog engedtetni Tischnovitzot, jelen tartózkodási helyét a karlsbadi fürdővel felcserélni.

— (Pustovojtov k. a.) folyvást Prágában tartózkodik és a környékre kirándulásokat tesz.

— (Pustovojtov k. a.) a bécsi kis színpadokon szerepel. Berlinben már tízedszer adtak ily czimű darabot: „Langiewicz és segédhölgye.“

* (Sz. Pétervár) még mindig a művészek Californiája, hol bő kézzel szórják feljök az aranyt. Igy Wagner Richard eddig 50,000 frankot szerzett, s egy szép svájci birtokot, melylyel Ilona nagyherczegnő ajándékozta meg. Tamberlik hat óra 87,400 frankkal szerződötetett, Barbot és Nantier-Didiée asszonyok egyenkint, ugyanez időre 75,000 frankkal. Az egész énektársulatnak félévre 750,000 frank fizetése van, oly tekintélyes összeg, mely ritkítja párját.

* (Látványos öngyilkosság.) A „Sentinella delle Alpi“ oly öngyilkossági esetet beszél el, melyet napjainkban majd lehetlennen lehetne tartani. Mondóban nem rég bizonyos Ferrero Péter agyonlötöte magát, 30 éves korában. Mondják, hogy zilált vagyoni és család körülmények birtak e tragicus határozatra. A catastropha mélyen meghatá a lakosságot, mely Ferrerort becsületes jellemnek ismeré, és pedig annál inkább, mert a hatóság mitsem tett a szomorú tett megakadályozására, mit pedig könnyen tehetett volna. Ferrero már

hónapok előtt mondta, hogy nagyesütörtökön meghal. Kopersót hozatott szobájába, a kopersót fekete posztóval borítá be, s körülte 100 gyertyát állított fel. A szoba ajtajára a következő iratot ragasztá: Ferrero Péter művész először és utoljára angol módon öngyilkossági jelenetet játszik. A falakon nagy ragaszok voltak olvashatók, melyek az öngyilkosságra vonatkoznak, s melyekben Ferrero barátjait kérte, hogy imádkozzanak érte. Ezt minden ember tudta, beszéltek róla utón utfélen, s a rendőrséget még sem lehetett rábírni, hogy ellenintézkedéseket tegyen. Midőn a meghatározott nap eljött, Ferrero meggyújtá a 100 gyertyát, a kopersóra támaszkodott s egy pisztolylövés véget vetett életének,

* (A pagyilkosok.) Oberpremettenben egy szabadságos katonaf. hó 4-kén atyját kövel agyonütötte. A másik eset színhelye Retschitz, csehországi falu. Itt egy fiu már régen avval fenyegetőzött, hogy agyonlöví atyját, ha a házat át nem engedi. A fegyver ólomdarabokkal már meg volt töltve, mit azonban az apa kivett. A borzasztó fiu erre ismét golyóval tölté fegyverét s apr. 27-kén atyjára lött. A golyó az állkapcsot át a halántékon kiment, a nélkül, hogy az apa meghalt volna. A fiu ágyában még más három töltött pisztolyt találtak. A fiu 22, az apa 64 éves.

** (A provençei vasut.) Les Arcstól Cannesig megnyíltott, úgy hogy már csak három mérföld utat kell tengelyen tenni Nizzaig. Jövő őszre egyenes vasuti összeköttetés lesz Páris és Nizza között, a mit jó tudni azon számos hazánkfiának, kik a telet ott szokták tölteni.

* (A színházi szabadjegyek Párisban.) A párisi journalisták, s különösen a kritikusok között némi izgatottság van ama hír miatt, hogy a kormány a színházi igazgatóságoknak meg fogja tiltani a szabadjegyek kiadását. Azt ugyan nem lehet megérteni, hogy mi

haszna lesz belőle a kormánynak, ha a journalista megfizeti színházi helyét, ha csak a közvetlen adó által felidézett kedvezőtlen hangulat nem; — és hogy mi köze ahhoz a kormánynak, ha a színházi igazgatók szabadjegyet akarnak-e az írónak adni vagy nem. Az összes lapok tulajdonosai különben a szabadjegyek meghagyása miatt előterjesztést akarnak tenni a kormányhoz. (Ez esetből sokat tanulhatna a n. szính. igazgatója, ki a színház érdekeinek károsításával szüntette meg az írói tiszteletjegyeket. Pedig a magyar lapok tulajdonosai nem milliomosok, mint a párisi lapoké.)

⊙ (A párisi színházaknál) be akarják hozni azon rendszabályt, hogy a kilenc óra után érkezők a belépti-díjnak csak felét fizessék. Megjegyzendő, hogy ott a zártszékekhez külön és oly kényelmes bejárás van, melynél fogva a későn jövő az előbb jött közönséget, mint a nemzeti színháznál, nem háborgatja.

— (Lajos bajor király) tökéletes jó egészségben érkezett meg Nimesbe és Lyonba tovább utazott. A „Constitutionnel“ egy levelezője ez alkalomból a következő adomát beszéli, melyet a király első niemesi tartózkodásáról egyik barátjának elmondott. Lajos király akkor egyszeri, polgári öltönyben a Tour-Magne felé ment, hogy részletesen megtekintse az építményt, midőn közvetlen közelében egy szegény mosóné arra kérte, hogy rövid távolléte alatt a napra kitett ruhákat őrizze. Az asszony elment, s legalább is két óra hosszáig volt távol, mely idő alatt a király a leglelküimeretesebben őrizte a kitett ruhákat.

— (Párisban) egy fiatal angol százados agyonlötötte magát, s vagyonának örökösévé Brohan Madelaine kisasszonyt a „Theatre francais“ tagját nevezte: de B. k. a. nem fogadta el. s a hadnagynak ezen esetre is tett rendelkezése szerint az most a császári árvaintézetre száll.

Magyarázata a mai számunkhoz mellékelt mintarajznak.

1-ső szám. Ablak-függönyre vagy oltár-terítőre való minta, mely tulanglaisra vagy más igen átlátszó kelmére mollal, nansoccal, vagy fehér batiszttal aplicirozva körvonalokból álló bordúrt képez: a függöny belső részén egyes rózsák vagy szőlőlevelek vannak alkalmazva.

2-ik sz. Alsóruhákra való bordure. A kétszeres vonalok alatti rajzokat domboruan lehet hímezni, az egy ponttal ellátott körök keresztbe kötött lyukakat képeznek.

3—5-ik sz. Kis gyermek-fejkötő-minta; ezt lehet hímzés vagy

varrás által fehér vagy színes alapra készíteni. A részeknek összeállítását az a, b, c, d betűk szerint törtéjük.

6—9-ik sz. Gallér és kézelők, ezen minta kétszeres vásznon vagy batiston törtéjük.

10—13-ik sz. Külömféle betétek és bordürok gyermek- vagy pongyola-öltözetekre.

14—15-ik sz. Zsebkendőre való név minta francia hímzéssel.

16-ik sz. Nagy latin alphabet, francia hímzéssel.

Előfizetési fölhívás

NŐVILÁG

szépirodalmi s divatlap

1863-ik évi folyamának második évnegyedére.

Évnegyedes előfizetőinket előfizetésük megújítására, valamint azokat, kik lapunkat járni kívánják, tisztelettel fölkérjük, hogy előfizetésüket folyó hó utoljájáig alólírt kiadó-hivatalhoz beküldeni sziveskedjenek.

Előfizetési ár:

April—juniusi évnegyedre **1 ft. 50 kr.**
 April—septemberi félévre **3 „ — „**
 April—decemberi három negyedévre **4 „ 50 „**

☞ **Tiz példányra gyűjtőinknek egy tiszteletpéldány.**
 — Az előfizetési pénzeket bérmentes levelekben kérjük beküldeni.

A Nővilág kiadó-hivatala

(Pest, egyetem-utca 4-ik szám).

Előfizetési fölhívás

FALUSI GAZDA

kertészgazdászati szaklap

1863. évi folyamának második évnegyedére.

Előfizetési föltételek:

April—juniusi évnegyedre **1 ft. 50 kr.**
 April—septemberi félévre **3 „ — „**
 April—decemberi három negyedévre **4 „ 50 „**

☞ **Tiz előfizetett példányra gyűjtőinknek egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk.** — Az előfizetési pénzek bérmentett levelekben az alólírt kiadó-hivatalhoz intézendők.

A Falusi Gazda jelenleg a legolvasottabb gazdasági lapok egyike lévén, átvállal mindennemű kereskedelmi, gyáripari, gazdasági, jószág-adásvevési, haszonbérleti, pályázati, ajánlközlési, sors-huzási, valamint minden közérdeklő bíró hirdetemények közlését, azok igdtatási díjait a legjutányosabban számítja s e nemben fölvilágosításokkal is szolgál. Többszöri hirdetésnél az illető hirdető különös kedvezményben fog részesítettetni.

A Falusi Gazda kiadó-hivatala

(Pest, egyetem-utca 4-ik szám).

NŐVITÁG

DIVATLAP A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Előfizetési díj:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordatva: Egész évre (jan.—dec.) 6 ft. Félévre (jan.—jun.) 3 ft. Negyedévre (jan.—apr.) 1 ft. 50 kr.

HAZAI DIVATTUDÓSÍTÁS.

Pest, május 14.

A nyári öltönyök között a beszövött díszítésű kelmék kezdenek leginkább ujjalag divatba jöni, mely beszövetek többnyire fekete csipkét vagy sujtásozást ábrázolnak, s többnyire a szoknya alján, az ujjak és a derék szélén alkalmazvák. A mouseline-ruhákat szintén ily izléssel készítik; ezek egyszínűek, alól kissé reczés vagy pettyes alapuak, melye között abenyomatott fekete csipke különösen jól veszi ki magát. A szoknya-díszítésekben jelenleg is egész a fénytűzésig vitt elegancia uralkodik s díszítésül leginkább szalagok, fodrok, de kiváltképen fekete csipkék használatnak.

A legújabb izlés szerinti francia mouselineket az idén fehér alappal s fekete csipke-szerű beszövéssel, melyek csokrokat, medaliokat vagy vegyes virágokat ábrázolnak, szokták készíteni. Legdíszesebbek a hosszában fekete csipkesíkot ábrázoló, körben színes virágú szövetek.

A tavaszi melegebb felöltöket könnyű kelmékből készült rövid, hasonló szoknyájú s himzetű öltönyök váltják fel. A fekete csipke, gazér, barages, mosambique, stb. kendők pedig egyszínűleg s bordurrel viseltetnek. Legjobban fel vannak kapva a fekete s fehér csipke-kendők, melyeket többféle formában, többek között egész palástszerű alakkal s nagyságban viselnek.

Szintén ily divatosak a fehér cachemir kendők is fekete csipke-nyomtatással vagy környezettel.

Mint mult tudósításunkban említők, a „havana“ barnaszínű kelmék mind általánossabbá válnak, ugyannyira, hogy már nemcsak öltönyök, de kalapok, keztyűk, cipők is e színnel viseltetnek.

Utcai köntösök még folyvást uszályos szabással divatoznak. A fennemlített nyári felöltökön pedig hátul különböző színű széles selyem-szalagokat viselnek, mi ez öltözetek díszét nem kevésbé emeli.

ANYAI ÁRMÁNY.

Beszély. — (Folytatás és vége.)

V.

A fiatal pár utazni ment.

Egy egész évet töltöttek már külföldön, mikor eszökbé jutott visszatérni.

Árkosiné is alig várta már, hogy leánya megkezdje háztartását Pesten, addig nem is lesz már teljes boldogsága.

Egymásután írta a leveleket Havasynénak, hogy jöjjenek már hazá, anyai szíve ugy vágyik látni őket ohajtott boldogságukban.

A pompás lakás, eselédség, fogat, minden készen várja; minden az ő izlése szerint van elrendezve, csak jöjjenek, hadd lássa, mint lesznek rendezésével megelégedve.

Ősz volt, midőn Havasyék a fővárosba érkeztek. Télen aztán nyitott házat kezdtek vinni.

Alexandrine alig győzte a sok meghívást elfogadni. Ő is egymásután rendezte a fényesnél-fényesebb estélyeket.

Valóban az lett, a milenni ohajtott: irigylett, ünnepelelt delnő; és az is beteljesedett, a miért ilyen lenni kívánt.

Február 29-ikén a mágnások nagyszerű táncszertélyt rendeztek.

Midőn gróf Havasy Xaverné férje karján a pompásan díszített teremben megjelent, sok szem bámulattal akadt meg rajta.

Nyulánk, méltóságteljes alakját nehéz, megyszínű moire-antique ruha fölé, derékban elől valódi gyöngyökkel díszítve. Szöke hajához aranyesipkés főkötő simult; míg vállára fehér bársony himzett mente volt vetve.

Vonásai elveszték azon merevséget, mely betegsége után arcát jellegezte, fagy ült ugyan homlokán; de szemét bizonyos kihívó dacz élénkíté.

Nagyon, nagyon szép volt.

Nemsokára egy csapat fiatalság sietett udvarlására.

A zene azalatt megszólalt, s Alexandrine egyik fiatal ember karján a tánczosok közé vegyült.

Arcza azonban a tánc közben egyszerre oly fehér lön mint a halotté.

Tekintete a terem egyik szögletében egy halvány arcú ifjura esett, kinek dult vonásai sok szenvedést árultak el.

Alexandrine azonban nem látta benne a sokat szenvedett ifjút. Ő e férfiuban egyedül első; igaz vonzalmának visszautasítóját ismerte föl, és a női büszkeség, minden erejével felzúdult lelkében, s azon perczen midőn szemei az ifjúéval találkoztak, oly szemrehányó és egyszersmind lesújtó volt, hogy Béla egész lelkében megrendülve, vérét arczába tódulni érzé, mialatt ajkai körül félreismerhetlen, keserű mosoly játszadozott.

Lelkében iszonyu harc támadt; tekintetét nem akará fölvetni, nehogy az egykor, de még most is imádozt lesújtó szép szemekkel találkozzék, és oly határozatra késztesse, mely ellen még most minden erejével ügyekezett küzdeni.

Most azonban már minden későn volt, azon szép szemek tekinteteket metsző kinnal vésték szívébe és mint megannyi izzó parázs égették különben is sokat zaklatott lelkét.

Épen távozásra határozta el magát. A levegő fagyos csókja leghamarább csillapítja a szív hánykodását, leghamarább tovaüzi a fejből a bódító zsbongást.

Ugyanazon perczen azonban Alexandrine haladt el mellette, tánczosa karjára támaszkodva.

Ugylátszik a férfiakról folyt köztök a társalgás; mert Alexandrine ezeket mondá elég hangosan és kiszámítva, midőn Bélához közel értek:

— Higyje el ön, nagyon sok férfi lerombolja tettei által azon magasztos és nemes fogalmakat, melyeket a nő magának a férfúról általában alkotni szokott és szeret.

Béla nem hallhatott többet a társalgásból, de ez is elég volt arra nézve, hogy előbbi határozatát megtörje.

— Boldog nem lehetek! gondolá magában, hadd legyen tehát legalább azon megnyugvásom, hogy a nő, kinek reménylett és óhajtott boldogságáért boldogtalanná lettem, nem gondol pirulva egykori irántam táplált érzelmére.

Fölszánálva tehát a legelső alkalmat, midőn Alexandrine néhány percze magára maradt, sebes léptekkel közeledett feléje.

— Jó estét grófnő! — szólt oly hangon, melyet az indulat rohamai tompává és reszketővé tettek.

Gróf Havasyné büszke, méltóságteljes főhajttással viszonozta a megtört ifju üdvözlését, — mialatt tekintete, melyet a boldogtalan Bélára vetett, legnagyobb csodálkozást és megvetést árult el.

Béla szédülni érzé fejét, és a lelkében dúló érzelmek elfojták szavait.

Szótlatlanul foglalt helyet a szép asszony mellett, maga sem tudta jól mit tesz e perczen.

— Uram, én nem értem az ön magaviseletét; mi ad önnek jogot, bátorságot, — hogy —

— A fájdalom szólott közbe Béla, és azon lenéző tekintetek, melyekkel engem illelhetni vélt.

Oly valami meggyőző volt Béla hangjában, a mi akaratlanul megingatta a szép grófnőt.

— És miként fog ön uram engem irányában más véleményre téríteni? — kérdé szelidebb hangon.

— Elbeszéltem egy szegény ifju történetét, nem azt, melyet Feuillet Octáv irt, — sok szegény ifju van és mindegyiknek van története.

E szavakra különös előérzet kezdett erőt venni e szép asszonyon.

Szerette volna mondani Bélának, hogy ne beszélje el neki semmi féle szegény ifju történetét, mi köze hozzájuk? más részről mégis feszült kebellet leste az első szót az ifju ajkáról.

Béla közelebb vonta székét a grófnőhöz, aztán így kezdé a történetet:

— Volt egyszer egy ifju, kinek minden vagyona egyenes, nyílt szívéből és a munkához való jóakarattól, kártás- és szorgalomból állott. Jó barátai azt mondták, hogy szép jövő vár reá az irodalom terén.

A szegény ifju egy főrangú hölgyben találván föl eszményképét, belészeretett. A főrangú hölgy pedig viszonozta az ifju érzelmét; hisz régi dolog hogy a szerelem nem ismer rangkülönbséget.

Egy este — folytatá Béla — az ifju magánosan ült szobájában, és a viszonzott szerelem üdvözítő tudatában épen arról elmélkedett, miként járuljon a főrangú szülék elé kedvese kezét megkérendő, hogy végre a föld legboldogabb halandója legyen, és miként fog mindent elkövetni, hogy az imádozt hölgyet is oly boldoggá tegye mint a hogy óhajtaná, — a midőn szobájának ajtaja halk, határozatlan kopogás után megnyílt és az ifju előtt kedvesének édes anyja állt.

— Az istenért, kiálta föl Alexandrine, míg arczáról lassan-lassan oszlani kezdett a pir és szeméből a daczos láng.

Béla csodálkozva nézett a szép grófnőre.

— Még nincs vége. Vagy abban hagyjam?

— Folytassa, folytassa, kérem.

— A főrangú anya helyet foglalt, és előadta, hogy figyelmét nem kerülte ki leánya és az ifju közötti hajlam fejlődése.

Ez valóban nem volt csodálatos.

— Igazán szereti önleányomat? — Kérdé, tekintetét az ifjura szegezve.

— Igazán asszonyom.

— Ugy mondjon le azon reményről, hogy valaha öné legyen. — Nemde ez csodálatos következtetés — folytatá a hölgy az ifju tekintetéből kiolvastva annak gondolatát — és látja, mégis vannak esetek, midőn a lemondásban rejlik a legnagyobb szerelem, és a jelen eset azoknak egyike.

— Engedje el, grófnő, hogy részletesen elmondjam az okokat, melyekkel a főrangú hölgy vagyoni körülményük mikénti állásánál fogva bebizonyítani igyekezett, hogy az ifju nemcsak a szüléket, de kedvesét is boldogtalanná teszi, ha birhatásáról önként le nem mond.

Egy szóval az anya meggyőzte állítása fölül az ifjút.

Az ifju sötéten nézett maga elé.

— És ha leánya nem felejlhetne? — kérdé.

— Bizza rám, — viszonzá az anya felderülő arczezal.

Az ifju nem szólt többet; fejét lecsüggeszté, az anya pedig kedvező beleegyezésnek tartván ezt, néhány sort irt az ifjunak, tájékozással hogy ez mily hangon irjon holnap levelet leányának.

Ezzel megszorítá az ifju kezét, megmentőjének nevezte és távozott.

Az ifju szívében iszonyuan gyötrelmes harc támadt, olyanról kelle lemondania, kit egyedül szeretett e földön és kinek viszonzszerelméről meg volt győződve.

Midőn azonban arra eszmélt, hogy választania kellett saját és kedvese rövid ideig, vagy talán örökké tartó boldogsága közt: nem habozott többé; megirta a levelet, melyet az anya tőle kívánt, aztán elutazott és nem is tért vissza mindaddig, míg az ujdonsági rovatok közt azt nem olvasta, hogy a még mindig imádozt kedves, gróf Havasy neje lön.

A halvány ifjunak arca a történetet bevégezve egészen kipirult, a piros asszony pedig elhalványodott, büszke fejét lecsüggeszté és a boszús lángot szeméből kioltotta egy köny, mely visszatérthatlanul, lassan pergett alá szép vonásain.

A zene e perczen ismét megszólalt.

Alexandrine el volt foglalva a következő tánczra; tánczosa már előtte is állt, hogy a tánczolók közé vezesse.

— Bocsáson meg ön, szólt a grófnő az ifjuhoz, — nem tánczolhatok; nagyon rosszul érzem magamat; kérem, szíves-

kedjék férjemet felkeresni s neki megmondani, hogy haza kívánkozom.

— Béla, nemde meg fog önlátogatni? — mondá tánczosának távozta után a gondolataiba mélyedt ifjuhoz, és pár percetzel később férje karján távozott.

VI.

Béla a legnagyobb lelki zaklatások közt töltötte az éjszakát.

Érzelmeinek tömkelegében oly eszméi és vágyai támadtak; melyeknek nem mert határozott kifejezést adni, vagy ha adott is, visszajedt azoktól.

Szerette volna magát ámitani, hogy feje ég, hogy szive hangosan dobog, ha rá gondolt — és mikor nem gondolt rá, — hogy az imádott hölgy őt, a volt kedvest, a kiáltal még mindig szerettetik, magához meghívta.

Százsor is elmondta magában, hogy hiszen ő asszony, másnak a neje — mindhiába, ezen tudat nem bírta száműzni az érzést szívéből.

A derengő hajnal még ébren találta Bélát.

A felkelő nap arany sugarai megtörték a függönyön és aranyló viszfénye megvilágítá halavány arcát.

Végre szempillái lassanként nehezülni kezdtek, míg végre egészen bezáródtak, mintha csak a mindinkább beljebb ható sugarak játszi rezgése, mely körülrepkedte, ringatta volna őt álomba.

Álma azonban nem volt lélekűdítő.

Alexandrinet látta iránytalanul az utcán tévelyegni. Földre szegzett tekintete kerülte az emberekeit, kik mosolyogva haladtak el mellette. Végre valami szédítő mélység fölé ért. Férje és Béla egyszerre — örült kétségbeeséssel siettek hozzá, hogy visszarántásák a feléje tatóngó bizonyos sirszéléről. De Alexandrine őt szemrehányó tekintettel taszította el magától. — „Mindennek te vagy oka — mondá — az Istentől erősebbnek teremtettél, erősebbnek kellett volna tehát lenned!” ezzel férjétől bocsánatot rebegeve, alázuhanta mélységbe.

Béla fölrezzent.

A mennyire zilált kedélyállapota megengedé azonnal átfutá gondolataiban a tegnapi találkozást következményét, zaklató érzelmeit és kinos álmát.

Küzdelem támadt szívében, melyet azonban nemsokára szilárd határozat követett.

— Igen, igen; elfogok utazni, mindjárt, még ma!

Hozzá is fogott sebesen a pakoláshoz, mintha azonnal távozhatna, pedig a reggeli vonattól már elkésett és estig még sok történhetik.

E közben halk kopogás üt meg fülét, s mielőtt a szabad szót jó formán kimondhatá, — liberias inas lépett a szobába levelet nyujtva át — az ifjunak.

Béla megismerte a rég nem látott írást. Alexandrine volt. Keze úgy reszketett, hogy a levél majd kiesett belőle.

— Nem jobb volna-e föl nem bontani, — gondolá ma-

gában az első pillanatban, hát ha tartalma megváltoztatna szándékomban, — hiszen az ember olyan gyarló.

— Nem, nem! Csakugyan jobb lesz fel nem bontani.

— Nehány szempillantás után azonban hirtelen tépte le a pecsétet a levélről.

A levél olvasása közben azonban vonásai mindinkább nyugodtabbra lönek, valami földérintő nyugodtság, mondhatni ihletettséggé ömlött el rajtok.

A levél nem volt könnyel áztatott, de a sorok mégis nagy bizonyosságot tőnek róla, hogy írójok sokat küzdött, sokat szenvedett.

Ez volt írva benne :

„Édes Béla! Tegnap arra kértem Önt, hogy látogasson meg; most arra kérem, kerüljön. Az volna legboldogtalanabb óráim, midőn nem tarthatnék számat az Ön becsülésére. Ha érezni fogom, hogy Önt szabad lesz látni, akkor ismét írok Önnek. Isten Önnel!
Alexandrine.“

Béla égő ajkához szorítá az imádott sorokat. Gondolataiban hálát rebegett a nőnek, ki nemes lelkének sugallatával megkönnyítette küzdelmeit.

Mi ér föl azon meggyőződéssel, hogy emberi kötelességünknek eleget tettünk?

Az ilyen ember úgy érzi, mintha az Isten mosolyogna le rá — mondván, miattad nem volt okom megbánni, hogy saját képemre teremtettelek.

* * *

Sokkal többet szóltam már Alexandrine és Béla szenvedéseiről hogy sem itt újra azokat kezdjem festeni.

Elmondom inkább, hogy az ifju csakugyan elment utazni, és e szórakozás, melyet számára a változatos újdonságok nyujtottak, az idő e „leghatalmasabb orvos“ — de különösen egy kedves szellemdus kis leány, kivel ez idő folytán megismerkedett; tökéletesen behegeszték az elöttünk ismert sebet.

A mi Alexandrinet illeti, Ő is sokat szenvedett eleinte. Fájdalmának nagyobb részét azonban nem tudom az igazság megismerése, vagy Árkosiné eljárása és a benne való csalódás okozta-e.

Anyjának mindamellert nem tett szemrehányást, tudta, hogy vannak vétségek, melyekért a legnagyobb bünhődés az öntudatban rejlik; és e részben nem csalódott.

Később aztán, művelt lelkü férje, irányában tanusított szeretetteljes gyöngéd magaviselete és piczi gyermekével való foglalkozás őt is teljesen boldoggá tették.

Csak a báróval nem történt semmi változás. Ő most is rendesen ott hevert balzacján, a hosszú szárú pipával szájában, igen keveset törődve a külvilággal, de annál hatalmasabban nyögdécselve mindannyiszor, mikor egyik oldaláról a másikra kellett fordulnia — mintha Isten tudja mily fáradságos munkát végzett volna be.

Az ilyen ember is elmondhatja aztán magáról, hogy sokat használt a hazának és az emberiségnek!

REMÉNYI KATALIN.

T A T J A N E Á L M A.

(Puskin „Onyegin“-jéből.)

I.

Csodás álmok szálltak lelkére,
Mintha sötétes éjszaka,
Hólepte réten által lépne,
Körülte sűrű köd vala.
A hó magát dombokká nőtte,
Záporpatak zúgott előtte.

A télnek lánczától szabad —
Zavart habja vadúl szaladt.
Fölötte a lázadt haboknak
Ingó, keskeny pallót csinál
Két vékony, lengő deszkaszál.
Mit a jégparthoz támasztottak.
Tatjane néz; a szörnyű ár
Léptét föltartja és megáll.

II.

Átalborzadt borúlt kedélye
A hab miatt, mely egyre nőtt.
S hogy védő kart nyujtson feléje
Nincs senki a tulpart előtt.
. . . . De im! a hó át lön szakasztva,
És jó tulról vadúl szaladva

*

Egy medve — borzas, szörnyü vad.
Szorong ő rémulés miatt,
És az — talpát feléje tartja,
Félt bár, a szűkség kényszerre
Elfogadtatja azt vele;
S botlás nélkül eljut a partra.
S onnan tovább fut, mit se vár,
A medve mind nyomába jár.

III.

Reszket, nem is mer nézni félre.
Megborzad, s mind jobban szalad.
Rút kísérője véle lépne —
Hiába lenne bátorabb,
Mint látszik ép' csak érte vágat,
Most erdőt ért, hol sűrűn álltak
S magasztosan sötét fenyők,
Tetön, és ágon hó feküdt,
A puszta hárs-, nyir-, s kőrizsen
Átfénylett a csillagsugár,
A föld hóval van fődve lenn
S utat, nyomot elveszte már.
Bokrok nőttek, dombok felett
Bokrot, dombot éj, hó fedett.

IV.

Tatjane meg, üzvé a medve,
Tovább-tovább, ha bajjal is.
A hóba majd térdig süllyed be,
Magsérti ág, bokor, tövis.
Egy ág az erdő sűrűjébe
Füléről a függőt letépte.
Czipőt vesz a gyöngye láb,
Kendőt a kéz, ő megy tovább.
Körülnézni ah! nem merészel,
Pirúlva fut a bokron át
Nem fogja fel a bő ruhát.
Fél, s alig bír immár a vészszel.
A szörny tágitni nem akar,
Hajh! nyomról-nyomra véle tart.

V.

S hogy ájulás fogá el őtet
A medve rögtön fölveszi,
S bejárva messze-messze földet
Őt öntudatlanul viszi.
Majd, közepén egy tisztaságnak,
S kötötte néma, puszta fáknak,
Az erdő vén kunyhója búvt-
Meg és reája hó borult.

Benn fény látszott, hangzott a lárma,
S most a melve feldörmögött:
„Jerünk! itt társaim között,
Nyughatsz, fényt és tüzet találva“
S a tornáczon ott hagyva künt,
Kiment az ajtón, tovatűnt.

VI.

Majd körülnéz, magáhozjőve,
S nem látja a medvét sehol;
Pohár cseng, csörren összetörve,
A ház zúg, mint hallotti tor.
Egy repedés rá sűgárt vet le,
Benéz Tatjane a terembe:
Egy asztal körül tarta tort,
Förtelmes, gyülevész csoport,
Kandur- és gólyaféle lények,
Kis farku törpe, rajt' barette,
Egy büszke udvaronez, kinek
Kutya-fején szarvak növének.
Spanyol-szakállu bős bosszorkány,
Egy szóval egytül- egyig ocsmány.

VII.

Csúszó férgek emelkedetten,
Rákok, megnyergelt pókokon,
Tánczoltak ott észköveszeten,
Forgott, repült a szélmalom,
Lud-nyaknak ember koponyája
Vörös kalap boritva rája.
És hangzott borzasztó zsbaj,
Röffentés, ugatás, kaczaj.
Nyerítés, nyivás és üvöltés.
S mit érzett Tatjané, a mint
Rögtön meglátta Onyegin,
Ki ez ocsmány tömegben volt, és
Közből ült az asztal felett,
S rá titkos pillantást vetett?

VIII.

Minden személy reá figyelt csak,
Nevettek mind, ha nevetett,
Ha ivott, mind nagy zajjal ittak,
És hallgattak, ha néma lett,
Hogy ő az ur, azt észrevéen
A félelem oszlott kedélyén.
S mert kíváncsiság kinozá
Az ajtót kissé fölnyitá.

A siró szél a fényt kioltja,
A vendégek közt lett zavar.
És Onyegin, mint ur, hamar
Ugrik székéről: és sikoltva
Rohan vele egész tömeg,
A mint dühvel feléje megy.

IX.

Szaladna ő; a földre omlik,
És egy tapodtat sem mehet;
Beszélne, és meg sem szólamlík:
Hangja elhal, szót nem tehet,
És most rohammal szétrepesztik
Az ajtót, és Tatjane fekszik
Köztök, — s az ördögös sereg
Zúg, tapsol, lármáz és nevet.
Véres torkok, lángoló nyelvek
És ormányok aem hagyva rést,
Szörös bosszorkányképek, és
Csontkezek — mind egymást siettek
Legyőzni, vad vágtyól égvén
Szólt mindenik, „ő az enyém!“

X.

„Ő az enyém!“ szólt mennydörögve
Onyegin, és a csapatot
Dühvel szétszórta, hátralökte.
S csak ketten ők maradtak ott . . .
— — A kunyhó roppant, összeruggott
És Tatjane — fölbred, reszket.
A napsgár a befagyott
Ablak-táblákon áthatott,
S tarka csíkot vet tört sugára.
S kinek arca derült vala,
Mint észak legszebb hajnala
Olga repült be a szobába.
„Te egész eddig aluvál?
No, mondd tehát, mit álmodál?!“

CSERÉNYI IMRE.

*) Puskin e gyönyörű költői-beszélyét, mint a lapokból értesülünk, Bérczy Károly ur is lefordította a Kisfaludy-társaság számára, még pedig oly rendkívüli, szerföltöt való műgonddal, hogy Bodens-tádtnek — ki Európa egyik legjelesebb fordítója — remek német átdolgozásában is hibákat fedezett föl. Mi ezek folytán B. ur fordításától minden jót remélünk, de azért az alább irt tehetséges ifju szerző hasonlaltalmu igen sikerült fordítás mutatványát sem véltük mellőzendőnek. Szerk.

T Á R S A L G Á S .*)

A mi a társadalmi életnek élvezet leginkább emeli, és még a legzárta házikör unalmait is elűzni képes, az a társalgás.

Mi is lehet kelemesebb, mint családaink tagjaival, barátokkal, ismerőkkel, vagy nevezetes idegenekkel beszélgetni, véleményt cserélni, olykor vitakozásba is bocsátkozni; és ezáltal eszméinket bővíteni, ismereteinket szaporítani, előadásunkat kiművelni, és szebbé, simábbá tenni, — vagy is csak pár órát vidám, élcezes, könnyű csevegéssel eltölteni.

Hanem társalogni, a szó teljes értelmében, nem oly könnyű dolog, mint az ember gondolná, s bár mindenki házikörében úgy, mint társaságban beszélget és előadja véleményét, elbeszél egyetmást és vitakozik — csak kevesen, igen kevesen vannak, kik a valódi társalgásnak elég nehéz mesterségével bírnak; mert koránsem társalognak ám mindig, mikor beszélünk.

A valódi társalgás, — az mit a francia, ki e mesterséghez legjobban ért minden nemzetek közt, — causer-nek nevez, végtelenül különbözik attól, mit mi közönségesen annak tartunk, és oly kellemel bir, melyről némely ember nem is álmodik.

*) Mutatvány Jósika Julia „Pályavezető“ című fiatal leányok számára irt könyvéből. Pest. Kiadja Heckenast G. 1863.

Könnnyű beszédcsere az, itt-ott fölszikkadó finom élcezzel, melyek csiphetnek ugyan, de nem szabad, hogy sértsenek; elmefuttatások, melyeknek nem kell soha értekezésekké válni; udvarias vitakozás, mely egy percig sem fajul perlekedéssé: napi események elbeszélése s tárgyalása, anélkül, hogy a mendemonda s rágalmazás határaiba lépjünk; könnyű elsuhanás oly tárgy fölött, mely sérthetne; eleven, élethű vizsgálata annak, mit láttunk, hallottunk, tapasztaltunk, de legkisebb árnyalata nélkül a színi pathosnak, vagy hatás utáni kapkodásnak — mindez udvariassággal és szerénységgel egyítve, képezi a művelt ember társalgását.

A mellett akárminő tudósok is legyünk, akár minő nagy olvasottsággal bírjunk, nem szabad soha társalgás közben a tudós és mindentudó szerepét játszani, sőt a helyett hogy saját tanultságunkat szőszaporítva kitárnók, inkább azon kell lennünk, hogy a többi beszélőknek alkalmat nyujtsunk műveltségüket és tanultságukat bebizonyítani, azért, hogy oly tárgyakra vezetjük a társalgást, melyekben tudjuk, vagy sejtjük, hogy jártasak.

Ezt főleg hölgyeknek, és azok közt leginkább a fiataloknak tanácsolnók, mert a minő unalmas dolog, ha fiatal hölgygyel csupán piperéről vagy napi eseményekről lehet társalogni, és a minő jól esik,

főleg férfiaknak, ha hölgyekben annyi műveltség s olvasottság van, hogy más érdekesebb tárgyakra is lehet a társalgást vezetni, épen oly kellemetlen érzést okoz mindenkinben, a magát tudásra játszó és olvasottságát — olykor elég ügyetlenül — fitogtató hölgy, kin lát-szik, mennyire hiszi, hogy valódi Socrates bölcsességű, míg mások könnyen átlátják, hogy alig tud annyit, mint akármely tizenöt éves iskolásgyerek. — mi egészen természetes is, mert nem nevelték tudásnak.

Van sok, különben igen kedves és derék hölgy, ki érezvén, hogy valamivel többet tud és tud mint társnői, e hibába esik, és azt képzei magának, hogy ezáltal a férfiaknak imponál, és bizonyos dicsfényt szerez magának.

Minő szomorú csalódás! — csak hallanak ily hölgyek egyetlen egyszer, mennyire örülnek a férfiak, mikor tőlök megmenekednek, s minő hallatlanul unják magukat ha velők társalognak.

Más észrevétel az: hogy a kellemes társalognak nem kell igen sokat beszélni, nem szabad, hogy látszassék rajta a vágy, a beszélgetésnek irányt adni; hanem inkább késznek mutassa magát e szerepet másnak átengedni, és a többinek beszédét figyelemmel hallgatni, nincs nevétségesebb, mint a kin meglátszik, mennyire szereti maga magát hallani.

A mellett kerüljünk, a mennyire csak lehet, minden ismétlést, mert nincs mi a hallgatót annyira untatná és kifárasztaná, mint e hiba.

Vannak ugynevezett szelleműs társalgók, kik pár adomát igen szépen és mulattatva tudnak elbeszélni, — de kik minden lehető alkalmon eléállnak ezekkel. Vannak mások, kiknek kedvencei phrásisai, kitételei szavai vagy közmondásai lévén, ezeket mindig ismétlik beszédközben; ez is oly hiba, melyet szorgalmatosan mellőznünk kell.

Nem szabad soha, akárminő jót is vélünk mondhatni, más szavába vágni, hanem csak akkor kell szólunk, midőn más elvégezte mondani valóját. Nincs jellemzőbb jele a műveletlenségnek — még igen tudós és tanult egyéneknek is — mint midőn más embert nem hagyunk szóhoz jutni, és a társalgást ugyszólván monopolizálni akarjuk.

Aztán a legérdekesebb, leghevesebb vita közben sem szabad annyira tübbe jönnünk, hogy e legszorosabb illedelem határát csak egy árnyalattal is túlhádjuk; nem kell hangunkat igen nagyon fölfö-

kozni, sem személyeskedésekbe ereszkedni, vagy durva szavakat s kitételeket használni; és inkább legyünk készek engedni az ellenfélnek — főleg ha ez fejcs, műveletlen vagy félművelt (mi a legrosszabb) — akár mennyire is hiszszük, hogy igazunk van, mintsem hogy azt legkevésbé is megsértsük, vagy magunkat durvaságainak kitegyük.

A ki jó, kellemes társalgó akar lenni, annak beszélgetés közben soha sem szabad indulatba jöni és mindig ügyelni kell arra, kivel van dolga, és minő előítéletekkel áll szemközt. Különben könnyen megsérthetjük azokat, kikkel beszélünk.

Eszünkben kell mindig tartanunk, hogy mikor társalognak, nem tartunk fölolvast, nem predikálunk, nem tanítunk, nem oktatunk; — hanem kellemesen akarunk rövid ideig mulatni és másokat mulattatni. Ezt ne felejtjük soha, s ne főtassuk elveinket s tudományunkat — ha t. i. birunk vele — mi itt épen nem volna helyén, miután ezek a művelt ember társalgásából úgy is önkényt kiténnek.

Végre legyünk figyelemmel hangunkra, kimondásunkra, szavaink választására. Szabályozzuk az elsőt, nehogy sivító, durva vagy tompa legyen; köszörüljük a másodikat addig, míg tiszta és minden tájszokás s döcögéstől ment; — a mi pedig szavainkat illeti, válasszuk mindig azokat, melyeknek kellemes, lágy és dallamos hangzása van. Ha teszem két szó közt van a kérdés, melynek egy értelme van, mint például titoknok és titkár, válasszuk az utolsót, először mivel rövidebb, másodsor mert nincs benne kétszer e szótag ok, mi mindég kissé fűlsértő.

Látjuk a mondottakból minő sok az, mire figyelniünk kell, ha a társalgás mesterségét tökéletesen akarjuk birni. Ne higgye senki, hogy a kellemes társalgás kellekeit itt tulszaporítottuk, sőt azt hiszszük, hogy még sokat kihagytunk, miről említést kellene tennünk, ha ki merítőleg akarunk e tárgyról szólni. De erre szükség nincsen. Eleget mondtunk fiatal olvasónőink tájékozására. Tudhatják e sorok tartalmából, mi tulajdonkép a kellemes és nemes társalgás, melyről — azt tapasztaltuk legalább — az embereknek, pedig még azoknak is, kik magukat igen műveltnek hiszik, olykor nagyon különös fogalmai vannak.

Arra, hogy valóban kellemetes társalgással birjunk, úgy sem volna elég egy cikkeknek vagy értekezésnek elolvasása, mert a társalgási kellem vagy a természet ajándéka, vagy hosszú megszokásnak s gyakorlatnak eredménye.

A FIATAL HAJADON

MAGAVISELETE FÉRFIAKKAL SZEMKÖZT.

A legkényesebb dolgok egyike fiatal leányra nézve, a mód s magaviselet férfiak, főleg pedig ifju férfiakkal.

Nem egy hölgynek egész élete lón már elkeserítve csupán csak azért, mivel első ifjúságában e részben nem volt elég rártató s vigyázó csalatkozónak a ki azt hinné, miként ezt úgy értjük, hogy valami rosztat vagy kárhoztatost követett volna el. Koránsem! Hanem keveset ismerte az életet, mi igen természetes fiatal leányban: és nem volt anyja, ki örökdhetett volna fölötte, vagy — mi a mostani világban igen is gyakran szokott történni — nem hajtott anyja szavára, azt gondolván, mit oly sokan hisznek ifjúságunk közt, hogy a csirke okosabb a tyúknál.

Haj be nagy szüksége van pedig a világba lépő leánynak szerető, gondos anya tanácsára! A legkisebb, nem mondjuk ballépés, hanem csak átlépése bizonyos, a világ által fölállított korlátoknak nem egyszer elég arra, hogy egész jövője más, kevésbé előnyös fordulatot vegyen; és többnyire késő megbánás kövesse az olykor igen csekély hibát.

Hány leányról hallottuk már a férfiak által mondatni, hogy kaczer, könnyelmű, szivtelen, csupán csak azért, mivel modora kissé szabadabb volt a többi leányénál, minél többet és fesztelenebben társalgot a férfiakkal, mint azt valódi barátai szerettek és jóváhagyták volna.

Ha anyja megszólította, a leány azt gondolta és mondta is olykor: Hogy az öreg hölgyeknek mindig oly tulságos követeléseik vannak, mert azt hiszik, hogy a világ még azon a ponton áll, hol ifjúságukban állt. Ha idősb testvérei vagy barátnéi emeltek szót — irigységnek tulajdonította e megjegyzést. A férfiak jobban szeretnek velem mulatni — ez az egész! — ezt gondolta — és minden a régi-ben maradt.

Igaza is volt — a férfiak jobban szerettek vele társalogni, job-

ban is mulattak vele, — de azért mégis ők voltak az elsők, kik háta mögött rosztat beszéltek róla, és épen azért kárhoztatták szegényt, miért jobban mulattak vele.

Furcsa egy faj ez az uracs faj — s a minő könnyű velők jól mulatni, épen oly nehez rosztat nyelvök sértéseit kikerülni. Egy cseppet sem csodálkozunk, ha egy fiatal leány tapasztalatlan esze s kedélye nem tájékozhatja magát e férfisereg közt; de épen azért intjük őt vigyázatra, és arra, hogy éljen inkább mások tapasztalásával, mintsem hogy saját kárán tanuljon.

Látván őket, miként sűrűnek, forognak kaczer hölgyek körül, míg a faképnél hagyják azt, ki tiszter szebb, de csendes magaviseletű; hallván hogy extaziálják magukat kellemes társalgása, öltözte, tánczaért, azt hinné az ember, hogy ez eszményképük.

De ebben aligha nem csalatkoznánk; mert mihelyt távol vannak tőle, elég rosztat beszélnek róla — olykor többet is mint megérdemli.

Azért tanácsos nem sokat adni e csalfa udvarlásokra; ezek csupán az önzésnek kifolyásai. Jól mulatnak kaczer hölgygyel, szabadban társalognak vele mint mással, s azért keresik társaságát, föntartván maguknak a jogot rosztat beszélni róla, mihelyt háttat fordított.

Ilyen a világ — ilyen volt, s tartunk tőle, ilyen lesz mindig.

Pedig nincs károsabb dolog fiatal leányra nézve, mintha ily kimélytelen uracs nyelvére kerül. Derék ember, olyan, kinek talán komolyabb szándéka lett volna, ki házastársat keres, nem pedig időtöltést, többnyire vissza szokott vonulni oly leánytól, kiről sokat beszélnek, még ha nem is épen rosztat, mit róla szólnak. Ily ember csak oly hölgyt szeret nevével megajándékozni, kinek hire tiszta, mint a széplőtlen tükör — pedig hamar, igen hamar szokott az felhőt kapni, ha sokat forog emberek száján.

Onnan van, hogy annyi fiatal hölgy, ki nagy tetszést aratott a

világban, és kinek számtalan udvarlója volt, igen sokáig marad olykor pártában; míg mások, kiket alig látszottak észrevenni, hamar férjhez mennek.

Társaságban ne igyekezzenek a férfiak figyelmét monopolizálni, és ha ezek csupán hozzájuk intézik szavaikat, legyenek azon, hogy leánytársaikat is a társalgásba vonják, és igyekezzenek ezt általánossá tenni. Ezáltal barátnekat fognak maguknak szerezni, mi nem egyszer üdvösebb a hódolók üres seregénél.

Ne füszeresse a fiatal hölgy társalgását éles élczekkel, főleg ha ezek valamelyik társnője ellen volnának irányozva. Ha ezt csupa könnyelműségből és gondatlanságból tenné is, mégis arra a gondolatra vezetí hallgatóit, hogy rossz és irigy.

Öltözete, mozdulatai legyenek mindig szerények, s a legnagyobb illedelem határait. Mimikájában és kézmozdulataiban kerüljön mindent a mi túlságos, és a mi ellenkezik a kecsnek és kellemnek szabályaival.

Ha valamelyik férfi inkább közeledik hozzá a többenél, ha azt véli, hogy talán komolyabb szándéka van, ne vonja őt csupa tetszavágyból közelebb csak azért, hogy büszkén mondhasa: „Ez is kérőim egyike volt.” Ez sem nemes, sem igazságos, és kevés szívet, kevés

szemérmét mutat. Ha ily esetben érzi, hogy a férfi szerelmét nem viszonzhatja, adja értésére — van erre ezer és ezer mód anélkül, hogy az ajtóval esnének a házba, mint német szomszédaink mondani szokták.

Ez csak előnyére válhatik, még a visszautasított férfi szemében is, és nem egyszer barátot fog benne nyerni, a helyett hogy ellenséget szerzett volna magának, ha ellenkezőképp cselekszik.

De még azon esetben is, ha szereti a férfit, ki neki hódol, legyen kissé rátartó s ne jöjjön ugyszólván elébe. Nem egy házasság ment már füstbe csupán csak azért, mivel a fiatal hajdon igen is nyájas és előző volt. Az emberek többnyire azt találják, hogy izesebb az oly gyümölcs, mely maga an függ, s melyhez egy kis fáradság után juthatunk.

A félelem, hogy pártában marad, más szavakkal, hogy vén leány lesz belőle, ne bírja a fiatal leányt soha arra, hogy az elősorolt szabályokat átlépje. Jobb, sokkal jobb vén leánynak lenni, mint oly férjnek neje, kit ugyszólván árkánnyal fogtunk. Ninesannál rosabb s lealacsonyítóbb a világon — s a büntetés többnyire el nem marad. A férfiak nem igen szokták ezt feledni, s nem egyszer megboszulják magukat: ezt számtalan példa bizonyítja.

SALON- ÉS DIVATVILÁG.

— (Ritka önfeláldozás.) Nem rég egy szép regényhősnővel ismerkedtem meg, — írja egy párisi levelező — kinek párját ez életben ritkán találjuk. B. de G. bárónőestélyére voltam hívva; lakása Quartier Beaujonban, a legkisebbek egyike. Tíz órakor megnyílt a terem ajtaja és a komornyik Sw . . . ladyt jelenté be. E pillanatban az egész társaságot villámszerű rázkódás lepte meg, mert a lady valódi csodaszépség. A hozzá legközelebb ülő hölgyek színe változni kezdett, inkább irigységből mint bámulatból. „Irva van, hogy a nap a csillagokat elhomályosítja” — sugá fülembe a restauration egy veteránja.

Angol neve daczára pillanata és mosolygása teljes francia kifejezéssel bír. Azon kérdésre, ki legyen e hölgy, valaki úgy nyilatkozott, hogy e lady Susanna Sw . . . története bő anyagul szolgálhatna regény írásához.

Sw . . . lady Normandiában született, azon kies falvak egyikében, a La Maeche partján, a hol Karr Alphons a normann Penelope jellegét felfedezte. Középsorsu polgári családból származván, minden vagyon nélkül, csak a mit szépségével bírt, korán árva, alkalmazást nyert St.-Mandé egyik leánynöveldejében mint altanítónő. Ott pillantotta meg Sw . . . lord, s leányához miss Helenehez nevelődné magához vette. A lord özvegy volt, s Helene egyetlen gyermeke. Minden kitelhető szorgalommal vezeté Susanne a leány nevelését, s egy vonás sem árulta el azon nevelőnőhozi hasonlatosságát, kit Tackeray a „Hiuság vásárában” oly mesterileg rajzolt le. Susanne odaengedő szívéllyességgel apóla neveltjét, de annak szívében titkon más magvak fogamztak meg, mint minőket Susanne oda hintett.

Egy reggel a lord Susannehoz közeledett s megkérte kezét. „Ha áldozatnak veszi, mondá kérve, akkor nagylelkűleg forró hajlamnak hozza azt, mely ez áldozat nagyságát soha sem fogja felejtetni.” Pirulva és félénken igyekezett a lord kívánatát visszautasítani figyelmeztetve a rang azon tátogó hézagára, melyet ez összekelés által kitöltenie kellene. Sokáig szabadkozott, nem színlelvé, hanem őszintén; de a lord nem engedett, s így végre beleegyezett.

A lakodalom után rövid idő múlva lord és lady Sw . . . valamint miss Helene Bagnèresbe utaztak.

Azon pillanattól fogva, amint Lady Sw . . . e fürdőben megjelent, szépsége közfigyelem-tárgy lett. De nagy szépsége, mely Recamier asszony isteni arczára emlékeztet, bámulatot ébresztve egyszersmind visszataszítólag hatott a köznapi lelkekre; ellenben miss Helene szőke és fehér, mint Albionnak leányai, valódi Éva unokája, kíváncsi arczczal, merész tekintettel s kihívó magatartással bírt. Nemsokára egy fiatal ember jelent meg, ki miss Helénét szépnak mondá, — kevés idő múlva gyöngéd viszony fejlődött ki köztük, mely később miss Helennél szenvedélylyé vált. A vakmerő kalandor, ki magát már nagy vagyon birtokában hitte lenni, hogy azt valóban elérje, legjobb módnak találta, ha miss Helénét compromittálja. A lord és lady megfoghatlan vaksággal voltak körülvéve, semmit sem

vettek észre, míg Bagnèresben az egész fürdői vendégség Helene szerelmeskedéseiről beszélt.

Egy éjszaka be is lopózott a csábító Helena szobájába, s másnap reggel már a botrány nyilvánossá lett; egy névtelen levél elbeszélé a lordnak leánya vallott szegyenét.

A szegény ember javveszékélve könybe lábbadt, s hű nejtől segélyért esedezett. „Mit tehetek? kérdé reszketve egész valójában Susanne, én mindenre kész vagyok, szóljon ön!”

„Hallja tehát, mondá a lord, és bocsásson meg azon szavakért, miket önnek mondok: Helene, ki csak épen most lép az életbe, mocsokkal nem lehet illetve; itt a leány jövőjéről van szó, mely mindkettőnknek szent. Susanne! én szeretem önt, mikép csak istent lehet szeretni, s anyámat sem tiszteltem s becsültem inkább mint önt! Mentse meg leányomat. Tegye meg, hogy egész Bagnères leányom ártatlanságát higgyje. Legyen ön bizalm- és szerelmemről biztos, a világ előtt vétkes, de előttem és isten előtt szent!”

Lady Sw . . . felvállalta e szerepet; gyalázatban és megvetésben részesült Susanne. A csábító Bagnèresből eltávolított, s vele egy időben lady Sw. is elutazott. Azt mondták, hogy szeretőjét követte, s miss Helene az erény mintájául tartatott. Miss Helene egy angol baronnethez (báró és lovag közötti rang) ment férjhez, lord Sw. másfél év előtt halt meg. Neje halálos ágya mellett volt, s a lord utolsó szavai ekkép hangzottak:

„Áldlak azokban, kiket még te szeretni fogsz, s azokban, kik még téged szeretni fognak.”

— (Patti zavara egy estélyen.) Heine G. a „Fremdenblatt” tulajdonosának estélyei hirre kaptak Bécsben. Fény és izlés uralkodik azokban, termeit tábornokok, miniszterek, követek, udvari tanácsosok, bankárok és tőkepezések is látogatják. E termeknek élénk báj és ingert a legszebb hölgyek koszorúja kölcsönöz. Ezek mellett ott a művészet teljes pompában van képviselve, s lelket és magas élvezetet ezeknek előadásai öntenek az egészbe.

Heinének egyik kiváló szenvedélye az idegen művészi nevezetességeket egybegyűjteni, előadásukban gyönyörködni, és általok vendégeit is gyönyörködtetni.

Minap, midőn a Patti-láz oly pusztítólag dúlt a bécsiek között, szintén fényes ünnepélyt rendezett. Nagyurak és művészek kivül költők, írók és journalisták nagy számmal jelentek meg. Az estély hangversenye kiválólag érdekes darabokból állott. Giuglini, az ünnepelt olasz, kétszer énekelt, Carrion két dalt adott elő, valamint Zaché is. Ander, hangjának egész bájával éneklé az Ave Mariát. Többen tréfás jeleneteket és egyvelegeket adtak elő.

Végre a kis Pattira került volna a sor, az olasz nevű kis spanyol leányra, kit a bécsiek égis emeltek.

Az egész társaság várazokásteljesen nézett a kis dalkirálynőre, ki társai előadásában nagy tetszést talált, s különben is igen jó mulatott. De énekelni nem jött kedve. Semmi kérelem se használt.

A sürű kérdezősködések után kiderült, hogy Patti, Moretti im-

presarionak és sógorának lekötelezést magától, hogy Bécsben a báró Sina termein kívül sehol sem fog énekelni.

A társaság ezért oly tartózkodás nélkül, és oly hangosan nyilvánította rosztalását, hogy a kis Pattinak a szó szoros értelmében el kellett futnia.

A kis Patti, hacsak kötelezettségét meg nem akarta szegni, másképp nem cselekedhetett. Moretti énekeseinek hangját kibérelte, s ezeknek a bérlő beleegyezése nélkül sehol sem szabad énekelni. Vállalatát primadonnája tartja fenn, s ha ez hanyatlik, buknia kell a vállalatnak is. Ha pedig valahol énekelni engedi, legalább gazdag díjt kap érte. Ezenkívül Patti sógora Strakosch, a kis dalnoknő irányában hasonlít egy giraffe-vezetőhöz. Ő a tulajdonos, ki mutogatja. Ő kíséri, és a pénzt is ő szedi be. Ő alkuszik a babérkoszorús énekesnőre, ő védi a kritika nyilait ellen. Dallamokat ír számára a „Sevillai borbélyba”, s énekel helyette a próbán, hogy Patti hangját kímélje. Tudta nélkül nem szabad a kis leánynak ajkát még csak egy dalra se fölnyitni.

Ime a kis dalkirálynő, milyen rabszolga. Ő a közönségen uralkodik, rajta egy — atyjafia.

— (Méreg-tartalmu kedvelt színek.) Azon szép zöld szín, mely annyira élénk, s a szemekre, szalagok-, kelmék-, virágok-, szőnyegek- vagy falakra oly igazólag hat, nem egyéb, mint erős mireny-oldat (Arsenik-Lösung), melyet a festők czéljokra használnak; s hol schweinfurti, hol angol-, mitis-, patent-, neuwieden- vagy bécsi zöldnek neveztetik. Ezen szín hatása épen oly mérges, mint a fehér mirenyé. Szobában fal-festékiül fölötte ártalmas, s bizonyos körülmények közt illékony mireny-vegyületek (Arsenikverbindungen) fejlődhetnek ki belőle.

Nem kevésbé mérges bizonyos sárgaszín is, mely szintén mirenyből készül és királysárgának (auripigmentum) neveztetik, melyet különösen szobafestők s festők szoktak használni, a falon mészszel vegyülve, ama felette mérges lég-nemet képez; mely mireny-köennyagnak (arsenikwasserstoffgas) hivatik.

E színt itt csak mellékesen említve, térjünk vissza tárgyunkhoz, hogy olvasóinkat komolyan figyelmeztethessük, mennyire óvatosak legyenek a zöld kelmék, virágok stb. választásánál. Számtalan árnyéklat, zöldszínvegyület létezik, melyek egészen ártalmatlanok, de ama szép, jelenleg annyira kedvelt zöld színű crepek, tarlatanok és tüllök jobbára mireny-oldattal festetnek. A szín itt csak gumival van a kelmére alkalmazva, és könnyen leporlik, s beszíva, megmérgezi az embert; ilyenek a zöld virágok is, miért tanácsos előre megtudni, hogy a vásárlandó zöld színű czikk nem-e schweinfurti zölddel van festve?

Hogy az itt mondottak nem túlzottak, annak bizonyosságául egy általunk tapasztalt, majdnem gyászos kimenetű esetet hozunk fel. Egy harmadfél éves fucska mézes kalászból készült szivet kapván, mely zöld tüllből készült levélkékkel volt díszítve, addig-addig játszogattott vele, míg egyszer csak anyja tilalma daczára beleharapott, mire anyja elvette tőle a mézeskalásot. Nemsokára az eleven, virgoncz fiu elhalványul, szédül, émelyeg és végre háynyi kezd, gyors orvosi segély által azonban csakhamar felüldült, mire vizsgálat után kiderült, hogy a tüllből készült levelek mireny-oldattal valának festve.

Párisban pedig nemrég egy divatárus-boltban az ott dolgozó leányok közül többen egészen váratlanul meghaltak, s szorgos vizsgálat után jöttek rá, hogy ezen leányok mind zöld kelméből varrtak ruhákat, a kelmék pedig schweinfurti zölddel valának festve. A rendőrség azután eltiltá az ily színű kelmék készítését.

Londonban is egy virággyárban pár haláleset történt, ugy tapasztalták, hogy azon nők, kik csak a zöld levelek készítésével foglalkoztak, mind betegek és hamar elhalnak, s itt különösen a zöld selyem, melyet a száraz tekerésére használtak, tartalmazza a mérges anyagot.

De nemcsak a fenn nevezett tárgyakban, hanem sok másban akadunk ilyen mérges tartalmu festékre, tálcázak, borító-harangok, pohártartók, gyermekjátékok, melyek oly szép zöld színnel kecsgetetik a szemct, mind mérgesek, azért azok megszerzésénél is gondosak legyünk, s bármennyire tessenek is szemünknek, mellőzzük e tárgyakat.

(S. Ch. A.)

— Hannoverában vizsgálatot tettek különböző színeken, s ugy találták, hogy némelyik igen veszélyes mérgeket tartalmaz. Az erős zöld színben igen sok az arsenik, s az anilin-velesben is, mely e név alatt Magenta-veles, kedvencz színe a divat-világnak. Ez utóbbi mérge tartalma egy mnza szövet után 22 1/2 pct. Egy delnő, a ki ily

színnel bevont vánkuson feküdt, reggelenként nagyon rosszul érezte magát és erős hányás rohamai voltak. A bágyadság s hányás csak azután szűnt meg, midőn a párna eltávolítottatott.

— (Nizzában) a nagy számmal ott mulató lengyel arisztokratia Potocka grófnő termeiben összegyűlvén a husvétii ünnepeken, a nemzeti fölkelés segélyezésére szép összeg pénzt adakozott. Egy fiatal lengyel urhölgy a többek közt pompás gyémántokkal kirakott óráját ajándékozta a szent czélna.

— Lángi Zichy gróf Sz. Pétervárott eljegyzette Redern Eliza grófkisasszonyt, a porosz követ leányát.

— A párisi jockey-clubb Linovska lengyel kisasszonynak, ki törrel a legjobb párisi vívókat meggyőzte, pompás diszkardot adott ajándécul, melynek markolatán a lengyel sas gyémánttal és rubinnal gazdagon ki van rakva. Pengéjén ez áll arany betűkkel: „Forgasd a hazaért!”

— (A tarantella-táncz.) Sokszor megtapsoljuk a balletvilág kitünő hölgyeit, midőn a tarantellát — ez izgékeny, rángatag, szilaj táncot — lejtik, s csek ritkán jut eszünkbe, hogy e kecses tánc honnan vette nevét?

Nem valami költői tárgyól, hanem egy undok póktól, mely veszedelmes csip, s a kit megcsip azt kinjában megtánczoltatja.

Természetes, hogy az egészen más táncz, mint a szinpadé, mely zene, fény és virágok közt foly. Ez inkább rángatózás és vonaglás, melynek kísérete: könyek, jajszők és ijedtség.

A tarantel (lycosa ratentula) egy hüvelykhosszu pók, vörösdé hassal és fekete foltos háttal. A melegt szereti, s déli Olasz- Spanyolországban és a Berberföldön honos. Szeme a sötétben csillog, mint a macskáé. Este bogarászni jár, de nagyobb állatokat nem öl meg, csak fájdalmasan megcsip. Igen mérges természetű. Ha az oduba, melybe búvik szalmaszálat dugnak, s azzal hátát megcsiklandozák, rögtön beleharap, s el nem eresztí. Igy aztán kihúzzák.

Ha egy embert megcsip; a fájdalom tizenkét óráig eltart. Halált azonban sohasem okoz.

Spanyolországban még ma is él a hit: hogy a kit a tarantel megcsip, annak — akarja, nem akarja — tánczolni kell. Ezt az előkelők ép ugy hiszik, mint a szegények. Azért, ha valaki csipést szenved, rögtön hívják a zenészeket guitarrejaikkal, kezdik a tánczot, s a beteget mindig sebesebb lejtésekre készítik. Annyi haszna mindenesetre van, hogy a fáradság egy kicsit elensúlyozza a fájdalmat.

E babonás népszokásból jött a szinpadra a tarantella-táncz, mely nekünk — kitünő művésznők által előadva — csak gyönyört szerez.

— (A mükedvelősködés) a külföldi főrangú körök egyik kedvencz foglalkozása lett. Páris kezdte, mint minden divatot, most Turin folytatja. Az ottani „academie philharmonique“ terméből szinpadot csináltak, hol egy fényes társaság tartja félig francia, félig olasz előadásait, Della Rocca grófnő igazgatása alatt. Mult hó végén három vigjátékot adtak elő, köztük az „Egy ur és egy szonyság“-ot. Szerepeltek: de Saatirana gróf, Despine ur Panissera grófnő, Doria marquise, d'Anglié grófnő, továbbá Alfieri, de Sambay, St. Germano és d'Aglié grófok. Mind a turini fényes arisztocra-tiához tartoznak, s igen ügyesen játszottak.

IRODALMI UJDONSÁGOK.

— A Magyar Ember könyvtára című nagyon becses vállalat első füzeté megjelent, s oly igazán közhasznu, értékes tartalommal bír, hogy bátran legjobban ajánló-mutatványul szolgálhat az egészre nézve. Különösen jeles és mindenkire nézve tanulságos mindjárt az első czikk: „Franklin élete“ — azon nagy emberé, kiről D'Alembert mondá a francia akademiában: „Eripuit coelo fulmen sceptrumque tyrannis.“ — Érdekes olvasmány Zsocke fordított novellája, a magyar történelembé vágó: „Budai pasa.“ — E kötet 24 ivre terjed, legnagyobb nyolczadrében. Négy kötet ára 2 ft.

— Ismerettár, a magyar nép számára nélkülözhetlen segéd-könyv. IX. kötet. Ptolomaeus — Szárd nyelv. Ára füzetenkint 1 ft.

PESTI HIREK.

* A császárfürdői sáison, az idén ugylátszik, élénk lesz. Bálok és mükedvelői előadások rendezésére bizottmány alakult; Buljovszky és Lauka „Császár fürdői legyező“ című röpirat kiadására vállalkoztak; azonkívül „Császár fürdői album“ is fog megjelenni.

* Ristorival, „a bécsi Theater an der Wien“ igazgatója alkuban áll. A nemzeti színház igazgatósága se szalaszsa el e művészi üstököszt hozzánk vezetni, mert ily nagyságot nem minden századnegyvedben bámulhatunk!

* Bulyovszky Paulina nevű kisasszony a „Wand.“ szerint a Fürst-fele bécsi dalcarnok közönségénél naponkint nagyobb tetszésben részesül és két németországi színpadtól kapott meghívást.

* Bulyovszky néberni vendégszerepléséről az ottani „Bund“ a legnagyobb méltánlylattal emlékezik. Bulyovszkyné ott Stuart Maria, Julia és Vicomet Letoriéres szerepében lépett föl és mindenikben tetszett. „Lehet — mond a „Bund“ referense — Bulyovszkynénál imponantabb alak, szívenvelyesebb játékmodor, de kevés művésznő van Németországban, ki szelleműs és sokoldalú felfogással oly példányzerű, kecses ábrázolási tehetséget és megnyerő külsőt egyesítsen mint Bulyovszkyné.“

* B. Apraxin Julia — írja a „M. S.“ — Párisba már elutazott. A budai népszínház igazgatója szintén elutazott Párisba. Csak úgy ne járjon, mint a mesebeli tücsök, a mely nyáron farsangolt ugyan, de aztán télre nem volt mit ennie. Azaz hogy Molnár, tudjuk, sokkal élelmesebb, mintsem magáról ne gondoskodjék, hanem a népszínház — az megéhezhetik.

* Pauli-Markovics Ilkáról, a „Wanderer“ sok elismeréssel nyilatkozik. Dicséri frís, tiszta soprán-hangját, mely a felsőbb fokokon kiválólag hat, — noha coloraturája még nem elég kerek. „E szép jövőjü énekesnő — mond a „W.“ — kétségtelen nyeresémmé lenne az udv. színházra nézve.“ A „Presse“ a pesti udvari színház primadonnájának nevezi. (A t. művésznő háromszor lépett föl Bécsben.)

* Bognár Adél, kit szép énekéről a nemzeti színház közönsége is ismer, vasárnap tartotta esküvőjét Vaszilievics Vazul váltótörvényszéki jegyző ural.

* Carina Anna k. a., mint hírlík, a nemz. színházhoz három évre szerződött 5—6—7000 ft évi fizetéssel.

* Lesniewska Luiza a híres énekesnő a nyarat a budai császár-fürdőben tölti. Őt kellene a nemz. színháznak Hollósy L-né helyébe szerződtenni, nem pedig drága pénzen olyakat, kiknek helye sokkal jobb elődök által van betöltve. p. az ujonnan szerződött Carina k. a., ki Voggenhuber Vilma mellett tökéletesen fölösleges.

— Friedberg Katalináról, a jeles orosz tánczművésznőről az a hír, hogy júniusban a pesti nemzeti színpadon fog táncolni Calori bécsi balletművészzel.

* Pattiról a „Budai Lapok“ egy bécsi levelezője következőleg ír: Patti hangját nem vagyok képes semmihez hasonlítani, mert az valóban hasonlíthatatlan. Olyforma hatást gyakorolt reánk, mint például a pacsirta dala, midőn tavaszi reggel a mezőre megyünk, vagy ha este illatos bokrok alatt telepedünk meg s mögöttünk egyszerre csak felcsattog a fülemüle hangja. Valami kimondhatatlan megnyugtató fekszik énekében, mely a szíven mint boldogító álmot vonul át. Órákig el tudná az ember hallgatni azt a bánatteljes melodiát, anélkül, hogy be tudna vele telni stb.

* (Stégerrel) a nemzeti színház igazgatósága alkuban van és 8000 ft. évi fizetést ajánlott neki. Steger 10,000-ft. kéri. — Jó lesz Gálfi aradi tenoristát is megpróbálni, ki most Beeskereken lakik.

* A nemzeti színháznál egy eredeti és két fordított műre készülnek. Az első Szigligeti „Bujdosó kurucz“ című tragoediája; a más két fordított közül pedig az első „Richelieu“ tört. dráma 5 felvonásban, írta Bulwer, angolból fordította Tóth József; a második: „A bubagyrós“ vig opera 1 felvonásban. Zenéjét írta Adam. Előadásában a „Sz. L.“ szerint résztvesznek: Huber Ida, Benza. Szathmári és Szerdahelyi.

⊙ Petőfit mindinkább ismerni kezdik a francziák. Megint fordítója akadt. Francis Pittié, kinek nem rég megjelent versgyűjteményéről Felix Frank a „Revue des deux mondes“ — ben elég kedvezőleg nyilatkozik. „Le romain de la vingtième“, („a huszadik év regénye“) — ugymond — egy hatvan lapnyi gyűjtemény rövid tartalma versekkel, de szerzőjük M. Fr. Pittié e néhány rimelésben val döbb költőnek bizonyítja magát mindazoknál, kiket főlebb idéztünk. Igaz ugyan, hogy a gyűjtemény fele idegen költők utánzata és fordítása, s hogy kivált a német poéták Uhland és Heine nagyon lelkesítik az ifju költőt. Göthe, Rückert, Petőfi (igy írva Petoefi) Oehlenschlaeger és Mickiewicz nevei is ragyognak benne stb., — mindamelltt noha még

az ifju költő saját eredeti szava gyöngé, de kellemes és tiszta.“ Ez idézettel fel akartuk ébreszteni az olvasó figyelmét egy, tavaly (Claude Vaniernek) megjelent költemény-bokrétára, melyet ránk nézve az tesz érdekessé, hogy Petőfi neve és szelleme is disziti. (Sz. L.)

* Rudolf koronahercegről a bécsi népszerű „Morgen-Post“ következő kedves adomát közöl: A kis herceg a napokban felügyelőnőjével a népkertbe ment sétálni. Egy ott levő napszamos, ki a herceget nem ismerte, így szólt hozzá: „Hanem te szép fiu vagy, hogy hívnak?“ Ausztria trónörököse minden gondolkodás nélkül így felelt: „Mama Rudinak hi, papa burschinak, mások azt mondják: Császári felség.“

— Petőfinek Opicz Tivadar által németre fordított verseit Heckenast fogja kiadni.

— A „Gyógyászat“ című lap felszólal, hogy a budai hegyekben meggondolatlanul vágják a fákat. Ezáltal a levegő romlik, s a vízforrások vesznek. Így a „Disznófó“ forrászive is, mely eddig oly gazdag volt, meggyérült. E mellett a fák irtása az egész környéket esőszegénynyé fogja tenni.

* Renc cir cusa mult szombaton roppant közönség előtt kezdte meg előadásait. Hogy e lovar-társulat előadásainak mind sikerültsége változatossága, mind eleganciája által a tömeges pártolást magának biztosítani is tudja, nehány év előtti pesti fellépeteiből következtethető. Az eddigi előadásokban a kis Leonard Adél, bájtjeljes productioni, Loisset asszony merész lovaglása, Loisset ur ugrásai s a Renc E. ur által elővezetett apportírozó lovak nyerték a legtöbb tetszést. Bridgess Ágnes ballerina táncza nem egy szemet büvölt le. A mult szombaton, a 12 magyar öltözötű nő által lovagolt nagy manevrre, sok tapsot aratott. Az uj circus igen disztesen tizenkettel-szögben van építve, s a közép nagy csillár, valamint a 12 oldal gázcsövek által fényesen világíttatik. Az előadások úgy vannak rendezve, hogy érdekek napról napra növekszik. Batti oroslánái lesz kétségkívül a siker oroslán része. A késdobáló chinaiak nincsenek a társulattal.

* Székely-pogácsa. A józú magyaros sütemények kedvelőit figyelmeztetjük, hogy egy idő óta egy, nálunk még eddigé ismeretlen sütemény vonja magára a figyelmet, mely egy Pesten lakó erdélyi derék magyar gazdasszony kezeiből kerül a piacra. Ez az úgynevezett székely-pogácsa, eredeti alakjában és izetes tulajdonságival. Ajánljuk pesti háztartásaink figyelmébe. Kapható különféle árakon, Pesten: Kurz József ur fűszerkereskedésében, (kigyó utcában a párisi csarnok átellenében.) Smeidt József ur fűszerkereskedésében, (uri-utca és baráttér-sarkán) és Molnár János ur fűszerkereskedésében, (a városházterén). Megrendelések posta útján is pontosan teljesíttetnek.

* Jakovics ismert pesti ügyvéd a mult hetekben föbelötte magát. E lépés okát a P. H. így írja le: az oszt. n. bank közelebb felmondá a kölcsöntökét a kamatok nem fizetése miatt. Ezen egy erdélyi család elcsodálkozott, miután a kamatokat (eddig 3000 ftot) rendszeren küldé J. ügyvédnek. Egy megbízottat küldött tehát Pestre. A megbízott találkozott az ügyvéddel, ki állítja, hogy a kamatokat átadta. E találkozás után az ügyvéd eltávozott, s magát agyonlöv. J. ügyvéd egykor tetemes vagyonnal bírt, de az utóbbi időben sokszor volt pénzzavarban.

* Ujabban következő tiltott könyvek jegyzéke jelent meg: „A reichstadi herceg.“ Dráma 6 felvonásban. Olaszul írta Castelvechio Richard. — „Agesilao Milano“ (aki a nápolyi királyra rálőtt volt). Dráma 5 felv. Olaszul írta Sodani Károly. — „Manin Dániel, 1848-iki olasz doge.“ Dráma 3 felv. Olaszul írta Gualtieri Lajos. — „Olaszthon barátai és ellenségei: Viktor Emmanuel, Garibaldi, Cavour, Napoleon, IX. Pius, Antonelli, Lamoricière, Ferencz József, a bukott fejedelmek.“ Olaszul írta Mistralli Ferencz.

* Győri Vilmos ismert nevű fiatal beszélyíró s orosházai evang. lelkész, mint a lapok írják, e napokban váltott jegyet Székács superintendens és helybeli evang. lelkész leányával, Etelkével. A fiatal párnak mindenki őszinte szivből kíván boldogságot.

(z.) A „Színházi láteső“ azt írja, hogy az Orczy-kertben a tejet csinos fiatal leányok árulják. Tiszteeljük az izlését a lellemnek!

* (Elveszett leány.) Még mult februárban egy 15 éves leány Rácz-Csanádról Magyar-Csanádra a Maroson át látogatóba menván, innét visszaindult ugyan, de még maig sem jött haza, senki sem tudja hova lett; szülei e miatt vigasztalhatlanok.